

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія творчої діяльності

Освітньо-наукова програма доктора філософії – **Музичне мистецтво**

Спеціальність – **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “2” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психологія творчої діяльності
Викладач (-і)	Дутчак Віолетта Григорівна
Контактний телефон викладача	+380661933266
Е-mail викладача	violetta.dutchak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна, вечірня, заочна
Обсяг дисципліни	90 год.
Консультації	Консультації проводяться згідно графіку, у т.ч. шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі онлайн

2. Анотація до курсу

1.1. Опис (анотація)

Навчальна дисципліна «Психологія творчої діяльності» ґрунтується на синтезуванні мистецьких, наукових і психологічних аспектів теорії і практики професійного розвитку висококваліфікованих фахівців у галузі музичного мистецтва, що забезпечує процес освіти доктора філософії, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої наукової та музичної творчості, фахової майстерності та культури її представлення.

1.2. Тип

Дисципліни основної компоненти

1.4. Термін навчання.

I рік, II семестр

1.5. Кількість кредитів.

3,0 кредити, загальна кількість годин: 90 (30 – аудиторна робота, 60 – самостійна робота, 20 лекцій, 10 практичних)

1.6. Викладацький склад.

Дутчак В.Г. – доктор мистецтвознавства, професор, завідувачка кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва.

2. Мета та цілі курсу

Мета викладання курсу «Психологія творчої діяльності» полягає у формуванні засобів професійного розвитку у процесі підготовки доктора філософії освітнього напрямку «Музичне мистецтво» на основі оволодіння здобувачами науково-теоретичних і практичних основ аналізу психологічних аспектів різних видів творчої діяльності у сферах музичного мистецтва: композиторської, виконавської (сольної – інструментальної, вокальної, диригентської та колективної – ансамблевої та оркестрової, хорової), слухацької, науково-аналітичної (критичної).

Курс «Психологія творчої діяльності» поєднує науково-теоретичний матеріал в різних аспектах, базується на вивченні таких дисциплін, як «Історичне та теоретичне музикознавство», «Організація наукової діяльності».

У межах цього курсу здобувачі освіти отримують систематизовані знання щодо специфіки різних видів творчої діяльності музиканта: композиторської, виконавської (сольної – інструментальної, вокальної, диригентської та колективної – ансамблевої та оркестрової, хорової), слухацької, науково-аналітичної (критичної).

1.2. Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких **завдань** курсу:

- формування уявлення про творчість, як вид активної діяльності у сприйнятті, відтворенні і перетворенні дійсності;
- розширення світоглядного і професійного кругозору здобувачів освіти в результаті вивчення наукових засад та особливостей перебігу творчої діяльності;

- сформувані наукові уявлення про психологію творчості, її предметну область, принципи та напрями дослідження;
- вивчення етапів творчої діяльності та їх взаємозв'язків;
- набуття навичок організації та керівництва творчою діяльністю, розвитку і використання власного творчого потенціалу згідно поставленої мети;
- набуття навичок аналізу психологічних механізмів, свідомого й несвідомого рівнів творчої діяльності інших суб'єктів;
- розглядаючи концепції креативності, ознайомитися з різними рівнями креативного мислення.

У межах цього курсу здобувачі освіти отримають систематизовані знання щодо специфіки різних видів творчої діяльності музиканта: композиторської, виконавської (сольної – інструментальної, вокальної, диригентської та колективної – ансамблевої та оркестрової, хорової), слухацької, науково-аналітичної (критичної).

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен вміти:

1. відрізнити місце психології творчості в загальному вивченні мистецьких процесів; тенденції розвитку ставлення до творчості; концепції творчості та креативності; основні підходи до проблеми творчих здібностей; критерії розвитку творчих здібностей; моделі креативної поведінки; вікову динаміку творчості;
2. визначати місце психології творчості в системі психологічної науки; виявляти відмінні риси творчого процесу; відрізнити вікову динаміку творчої активності;
3. володіти термінологією психології творчості і ефективно застосовувати її як в процесі вивчення інших дисциплін, так і, в подальшому, в професійній діяльності.

3. Результати навчання (компетентності)

Компетенції:

Інтегральна компетентність

Здатність до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності музикознавця-дослідника, музиканта-практика завдяки постійному вдосконаленню та застосуванню системи теоретичних знань, інтегрованих фахових умінь і практичних навичок у сфері музичного мистецтва.

Загальні компетентності

- ЗК1 здатність до критичного абстрактного мислення, зокрема, вміння застосовувати його до аналізу результатів власного наукового дослідження, її актуальності, наукової новизни, теоретичного, практичного, аксіологічного та світоглядного значення;
- ЗК2 здатність до пошуку, обробки та аналізу наукової теоретичної та фахової емпіричної інформації з різних джерел для узагальнення результатів;
- ЗК3 дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку національного та світового музичного мистецтва (музичної культури);
- ЗК5: здатність написання українською та іноземною мовами власних наукових публікацій різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, тези конференцій, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт з наукової роботи, дисертація, праці науково-методичного характеру);
- ЗК6 здатність усно практично використовувати іноземну мову у науковій, інноваційній та педагогічній видах діяльності (усний виступ на конференції, проведення іноземною мовою презентаційних та профорієнтаційних лекцій для різних категорій слухачів).

Фахові компетентності

- ФК1 здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у музикознавстві та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках мистецтвознавства та гуманітарних наук;
- ФК2 здатність застосовувати новітні мистецтвознавчі концепції щодо аналізу сучасних явищ і процесів в національному й світовому контексті;
- ФК8 здатність аналізувати й оцінювати матеріальну та духовну цінність музичного об'єкта в різних хронологічних межах та географічних ареалах, певному соціокультурному середовищі.

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Загальна кількість годин – 90					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			Стац. – 20; Заочн. – 6		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			Стац. – 10; Заочн. – 2		
самостійна робота			Стац. – 60; Заочн. – 82		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
III	025 Музичне мистецтво	I	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Психологія творчості як предмет наукового дослідження.	лекція	1-50	2 год. Робота з літерату- рою		Перший тиждень
Тема 2. Психологія творчого процесу (композитора, виконавця, слухача, мистецтвознавця), його структура, компоненти та етапи.	лекція	1-50	2 год. Робота з літерату- рою		Другий тиждень
Тема 3. Типологія творчої особистості.	Лекція Семінарське	1-50	2 год. 2 год. Робота з літерату- рою	10	Третій, четвертий тиждень
Тема 4. Творчі здібності, їх діагностика та розвиток. Робота Ф. Гальтона «Спадкоємність таланту» («Наследственность таланта»).	Лекція Семінарське	1-50	2 год. 2 год. Робота з літерату- рою	10	П'ятий-шостий тиждень
Тема 5. Талант і геніальність. Робота Ч. Ломброзо «Геніальність і божевілля»	Лекція Семінарське	1-50	2 год 2 год. Робота з літерату- рою	10	Сьомий- восьмий тиждень

(«Гениальность и помешательство»).						
Тема 6. Творче сприйняття. Свідомий і несвідомий у сприйнятті.	лекція	1-50	2 год. Робота з літературою		Дев'ятий тиждень	
Тема 7. Ідентифікація творчої особистості. Ідентифікація через творчість. Робота В. Яніва «Нариси до історії української етнопсихології».	семінарське	1-50	2 год. Робота з літературою	10	Десятий Одинадцятий тиждень	
Тема 8. Функції і форми спілкування в мистецтві. Творчий колектив.	лекція	1-50	2 год. Робота з літературою		Дванадцятий тиждень	
Тема 9. Методологія вивчення творчої особистості. Феноменологічний підхід. Акмеологічний підхід. Робота З. Карпенко «Аксіологічна психологія особистості».	Лекція Семінарське	1-50	2 год. 2 год. Робота з літературою	10	,Тринадцятий, Чотирнадцятий, П'ятнадцятий тиждень	
Тема 10. Лідер у творчій діяльності.	лекція	1-50	2 год. Робота з літературою		Шістнадцятий тиждень	
Тема 11. Арт-терапія та її види.	лекція	1-50	2 год. Робота з літературою		Сімнадцятий, Вісімнадцятий тиждень	
Підсумковий контроль.	Екзамен			50	Дев'ятнадцятий тиждень	

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	90-100 балів (А «Зараховано») отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання на екзамені, опрацював рекомендовану літературу.
-----------------------------------	--

	<p>80–89 балів (В «Зараховано») отримує аспірант, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював більшість рекомендованої літератури.</p> <p>70–79 балів (С «Зараховано») отримує аспірант, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.</p> <p>60–69 балів (D «Зараховано») отримує аспірант, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював половину рекомендованої літератури.</p> <p>50–59 балів (Е «Зараховано») отримує аспірант, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на екзамені, опрацював третину рекомендованої літератури.</p> <p>26–49 балів (FX не зараховано з можливістю повторного складання) отримує аспірант, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на екзамені, опрацював малу кількість рекомендованої літератури.</p> <p>0–25 балів (F не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни) отримує аспірант, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на екзамені, не опрацював рекомендованої літератури.</p>
Вимоги	<p>Діагностика знань аспірантів здійснюється за допомогою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усних опитувань на практичних заняттях; 2) письмових відповідей на практичних заняттях; <p style="text-align: center;">Розподіл балів, які отримують аспіранти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Практичні заняття – 50 балів. 2) Екзамен – 50 балів. 3) Загальна сума – 100 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Опрацювання рекомендованої літератури. Усні або письмові відповіді на практичних заняттях.
Підсумковий контроль	Екзамен
7. Політика курсу	
<p>Відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «доктор філософії» програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення восьмого (8) кваліфікаційного рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 509 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341:</p> <p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2019-%D0%BF#n5), за яким особа, яка завершила навчання на ОНП третього рівня вищої освіти повинна мати здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. Результатом навчання повинна бути здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.</p> <p>У взаємовідносинах викладач та аспіранти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.</p>	

Тому, політика курсу спрямована на те, щоб забезпечити аспірантам здобуття знань, умінь та розуміння, що відносяться до галузі мистецької творчості, що дасть їм можливість виконувати свою роботу самостійно. Акцентується увага на забезпеченні підготовки професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвинути аналітичне мислення, приймати обґрунтовані рішення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт.

9. Рекомендована література

Література базова

1. Андерсон, Д. Мир – театр. Будь актером! / Пер с англ. А. Петровой / Дейл Андерсон. Вильнюс: Полина, М.: Полина М, 1998. 285 с.
2. Артпедагогика и арттерапия в специальном образовании: Учеб. для студ. средн. и высш. пед. учеб. заведений / Е. А. Медведева и др. М.: Академия, 2001. 248 с.
3. Богоявленская Д. Б. Психология творческих способностей. М., 2002. 320 с.
4. Варій М. Й. Психологія особистості: підручник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. 608 с.
5. Выготский Л. С. Психология развития человека. Москва: Изд-во Смысл; Эксмо, 2005. 1136 с.
6. Гальтон, Ф. *Наследственность таланта, ее законы и последствия*. СПб. : [Б. и.], 1875. 299 с.
7. Гениальность: божий дар или наказание? (“Клинический архив гениальности и одаренности” под ред. Г.В. Сегалина). Репринтное воспроизведение изданий 1925 – 1930 гг. Москва, Изд. дом “Дом РДФ”, Издательский образовательный и культурный центр “Детство. Отрочество. Юность”; 2006. 1711 с.
8. Гримич М. Традиційний світогляд та етнопсихологічні константи українців (Когнітивна антропологія). К.: Віпол, 2000. 380с.
9. Давыдов В. Лекции по общей психологии: учеб. пособие для студентов ВУЗов. 2-е изд, стереотипное. Москва: Изд центр «Академия», 2008. 176 с.
10. Дранков, В.Л. Психология художественного творчества. СПб., 1991.
11. Ермолаева-Томина, Л.Б. Психология художественного творчества: учеб. пособ. М.: Академ. Проект, 2003. 304 с.
12. Загальна психологія. Діяльність. URL: <http://pidruchniki.com/18860313/psihologiya/diyalnist>
13. Загальна психологія: підручник / За загальною ред. акад. С. Д. Максименка. 2-ге вид., переробл. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2004. 704 с.
14. Загальна психологія: підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. Київ: Либідь, 2005. 464 с.
15. Ильин Е.П. Психология творчества, креативности, одаренности. СПб., 2012 433 с.
16. Карпенко З. Аксіологічна психологія особистості. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2009. 512 с.
17. Киселева, М. В. Арт-терапия в практической и социальной работе Речь, 2007. 336 с.
18. Клименко В.В. Психологія творчості. К: Центр навчальної літератури, 2006. 480 с.
19. Копытин, А. И. Теория и практика арт-терапии. СПб.: Лань, 2002. 230 с.
20. Лебедева, Л. Д. Педагогические основы арт-терапии в образовании: [Монография]. СПб.: ЛОИРО, 2001. 320 с.
21. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность. Москва: Смысл, 2005. 352 с.
22. Ломброзо Ч. Гениальность и помешательство. М. : АСТ, 2016. 320 с.
23. Лук А. Н. Мышление и творчество. Москва: Политиздат, 1976. 144 с. (Философ. б-чка для юношества).
24. Лук А. Н. Психология творчества / Отв. ред. В. А. Лекторский. Москва: Наука, 1978. 127 с. (Серия «Наука и технический прогресс»).
25. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: навч. посіб. 4-те вид., стер. Київ: Вища школа, 2005. 487 с.: іл.
26. Маслоу А. Мотивация и личность. 3-е изд. / пер. с англ. Санкт-Петербург: Питер, 2016. 400 с. (Серия «Мастера психологии»).

27. Матюшкин А. М. Концепция творческой одаренности. URL: <http://voppsy.ru/issues/1989/896/896029.htm>
28. Менжулін В. Біографічний підхід в історико-філософському пізнанні: монографія. Київ: НаУКМА; Аграр Медіа Груп, 2010. 455 с.
29. Москалець В. Психологія особистості : навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 262 с.
30. Немкович О. Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін : монографія. Київ, 2006. 534 с.
31. Николаенко, Н. Н. Психология творчества: Учебное пособие / Под ред. Л. М. Шипицыной. СПб.: Речь, 2005. 277 с.
32. Овсянкина Г. П. Музыкальная психология. Санкт-Петербург, Издательство «Союз художников», 2007. 240 с.
33. Петрушин, В.И. Психология и педагогика художественного творчества: Учеб. Пособие для вузов. М.: Академический Проект, Гаудеамус, 2006. 90 с.
34. Психология художественного творчества: Хрестоматия / Сост. К. В. Сельченков. Мн.: Харвест, 1999. 752 с.
35. Романець В. Психологія творчості. К.: Либідь, 2004. 288 с.
36. Рубинштейн С. Л. Принцип творческой самодеятельности. *Избранные философско-психологические труды. Основы онтологии, логики, психологии*. Москва: Наука, 1997. С. 433–439.
37. Рубинштейн С. Л. Проблемы общей психологии. М.: Педагогика, 1973. 424 с.
38. Савицька Н. В. Хронос композиторської життєтворчості: монографія. Львів: Сполом, 2008. 320 с.
39. Савицька О. В., Співак Л. М. Етнопсихологія : навч. посіб. Київ: Каравелла, 2011. 264 с.
40. Старовойтенко Е. Б. Персонология: жизнь личности в культуре : монография. Москва: Академический проект, 2015. 431с. (Психологические технологии).
41. Теплов Б. М. Способности и одаренность. *Проблемы индивидуальных различий*. Москва, 1961, С. 9–20.
42. Туриніна О. Л. Психологія творчості : навч. посіб. Київ : МАУП, 2007. 160 с.
43. Фрейд З. Введение в психоанализ. Лекции. Санкт-Петербург: Питер. 498 с.
44. Фрейд З. Психология бессознательного: Сб. произведений. Москва: Просвещение, 1990. 448 с.
45. Фрейд З. Я и ОНО. Москва: Эксмо, 2015. 151 с.
46. Фромм Э. Душа человека. Москва: Республика, 1992. 430 с. (Мыслители ХХ века).
47. Эфроимсон, В.П. Генетика гениальности. Биосоциальные механизмы и факторы наивысшей интеллектуальной активности. М., Тайдекс Ко, 2002. 375 с.
48. Юнг К. Очерки по психологии бессознательного / пер. с англ. Москва: «Когито-Центр», 2006. 352 с. (Классики психологии).
49. Юнг К. Структура психики и архетипы / пер. с нем. Т. А. Ребеко. 2-е изд. М.: Академический Проект, 2009. 303 с. (Психологические технологии).
50. Янів В. Нариси до історії української етнопсихології. К. : Знання, 2006. 341 с.

Література додаткова

1. Айзенк Г., Кэмин Л. Природа интеллекта – битва за разум. М., 2002. 352 с.
2. Алдер Г. CQ, или Мускулы творческого интеллекта. М., 2004. 496 с.
3. Бодалев А. А., Рудкевич Л. А. Как становятся великими и выдающимися? М., 2003. 287 с.
4. Голубева Э. А. Способности. Личность. Индивидуальность. Дубна, 2005. 512 с.
5. Давидовський К. Мистецька діяльність як фактор формування культурного середовища. *Музичне мистецтво і культура: Наук. вісник Одеської державної музичної академії ім. А. В. Нежданової* / [Гол. ред. О. В. Сокол]. Одеса: Друкарський дім, 2010. Вип. 11. С. 228–238.
6. Дем'янець І. Мистецька діяльність Андрія Гнатишина в контексті музичної культури ХХ століття : автореф. дис... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво». Львів, 2009. 20 с.

7. Додонов Б. И. Структура и динамика мотивов деятельности. *Вопросы психологии*. 1984. № 4. С. 126–130. URL: <http://www.voppsy.ru/issues/1984/844/844126.htm>
8. Дранков В. Л. Природа художественного таланта. СПб., 2001. 323 с.
9. Ермолаева-Томина Л.Б. Психология художественного творчества: Учебное пособие для вузов. М.: Академический Проект: Культура, 2005. 304 с.
10. Калошина И.П. Психология творческой деятельности. М., 2003. 431 с
11. Карась Г. Платоніда Щуровська-Росіневич: портрет мисткині через призму теорій гендеру та пасіонарності. *Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць*. Вип. 19. К.: Міленіум, 2011. С. 18–26.
12. Кирнарская Д. К. Музыкальные способности. М., 2004. 496 с.
13. Копиця М. Епістологія в лабіринтах музичної історії: монографія. Київ: Автограф, 2008. 528 с.: іл.
14. Ландау Э. Одаренность требует мужества: Психологическое сопровождение одаренного ребенка. М., 2002. 144 с.
15. Минович М. И., Шрагина Л. И. Технология творческого мышления. – М., 2000. 188 с.
16. Шадриков В. Д. Психологическая деятельность и способности человека. М.: Издательская корпорация "Логос», 1996. 320 с.
17. Шадриков В. Д. Способности и интеллект человека. М., 2004. 320 с.
18. Шадриков В. Ментальное развитие человека. М., 2007. 284 с.
19. Шадриков В. Профессиональные способности. М.: Университетская книга, 2010. 320 с.
20. Ширер Й. Техники креативности: как в 10 шагов найти, оценить и воплотить идею. М.: СмартБук, 2009. 136 с.

9. Інформаційні (електронні) ресурси

1. Особисте спілкування викладача з **аспірантами** за допомогою електронної пошти.

Вимоги до екзамену Перелік теоретичних питань

1. Психологія творчості як предмет дослідження.
2. Творчість, її компоненти, основні види творчості.
3. Мислення, емоції та чуттєві образи, їх співвідношення у різних видах творчості.
4. Диференціація творчості за інтуїтивними чи логічними складовими діяльності, характером самостійності, комунікативності.
5. Психоаналітичні аспекти розуміння творчості та творчої особистості.
6. Психологічні передумови. умови і результати творчості.
7. Творчий процес, його складові та динаміка.
8. Структура і етапи творчого процесу.
9. Інсайт у творчості, його прояви.
10. Суб'єкти і об'єкти творчого процесу.
11. Єдність свідомого і несвідомого у творчому процесі.
12. Типологія особистості в творчому процесі. Типології К. Юнга, А. Маслоу, В. Шелдона, К. Леонгарда.
13. Творчі здібності, їх діагностика та розвиток.
14. Особливості законів вищої нервової діяльності в творчому процесі.
15. Емоційна сфера особистості митця.
16. Динаміка формування і розвитку творчих здібностей.
17. Мотивація і стимуляція творчої діяльності.
18. Індивідуально-психологічні характеристики творчої особистості.
19. Методологія вивчення творчої особистості. Феноменологічний підхід.

20. Методологія вивчення творчої особистості. Акмеологічний підхід.
21. Талант і геніальність.
22. Вчення про несвідоме З. Фрейда.
23. Ідеї спадковості в розвитку творчої обдарованості. Робота Ф. Гальтона «Спадкоємність таланту» («Наследственность таланта»).
24. Зв'язок геніальності і хворобливості. Робота Ч. Ломброзо «Геніальність і божевілля» («Гениальность и помешательство»).
25. Вікові фактори творчої активності. Робота Н.Савицької «Хронос композиторської життєтворчості».
26. Етнічні та національні показники творчості. Робота В. Яніва «Нариси до історії української етнопсихології».
27. Робота З. Карпенко «Аксіологічна психологія особистості».
28. Психотип і творчий стиль.
29. Індивідуальність творчості, її специфіка.
30. Креативність й інтелект.
31. Творче мислення, уява і фантазія.
32. Художнє сприйняття як співтворчість.
33. Сприйняття різних видів мистецтва.
34. Творчість як соціальне спілкування.
35. Функції спілкування в мистецтві.
36. Психологія творчого колективу.
37. Види колективної творчості в мистецтві.
38. Лідерство в творчості.
39. Творчість і психічне здоров'я.
40. Арт-терапія та її види.

На іспит виносяться три питання: два з перерахованих вище, а третій повинен бути підготовлений аспірантом заздалегідь самостійно у формі реферату – як психологічний аналіз явищ, процесів, характеристики особистості зі сфери мистецької творчості. Наприклад:

- аналіз використання творчості для саморегуляції (емоційного стану, самооцінки, страхів, розвитку певних особистісних якостей та інше);
- ілюстрація явища перенесення стилю діяльності з мистецької сфери в інші види діяльності (соціальну, інтелектуальну та ін.);
- аналіз фактів зміни емоційного стану з біографій творчих особистостей і відповідної зміни творчих аспектів;
- аналіз особистості митця (конкретної особистості);
- аналіз креативності творчої особистості з виокремлення структури цієї креативності;
- аналіз етапів розвитку творчих здібностей особистості із зазначенням факторів, що вплинули на неї;
- аналіз конфлікту (конкретного) в творчому колективі та роль керівника у його локалізації чи вирішенні;
- ілюстрація можливостей мистецтва як засобу спілкування;
- аналіз фактів роботи інтуїції в творчому процесі;
- аналіз нейрофізіологічних особливостей особистості митця й їх вплив на творчий метод;
- аналіз індивідуальних і колективних особливостей творчої діяльності;
- аналіз мотиваційної сфери творчої особистості з зазначенням домінантних мотивів;
- аналіз особистості успішного педагога, що працює з обдарованими дітьми;
- аналіз умов, механізмів, етапів та ін. співтворчості у сприйнятті певного виду мистецтва глядачами (слухачами, читачами ...);
- інше (відповідно до тематики дисертаційної роботи).

Доктор мистецтвознавства, професор
Дутчак В.Г.